

αγορά | Εμπόριο

άρθρο του Γιάννη Τσιφόρου

Η παγκόσμια παραγωγή κρέατος κοτόπουλων, σύμφωνα με ορισμένες εκτιμήσεις (στοιχεία USDA, 12/1/2022), προβλέπεται να παραμείνει σταθερή το 2022, με όγκο εκτιμώμενο σε 100,8 εκατ. τόνους, μέγεθος σχεδόν παρόμοιο με το προηγούμενο έτος. Οι ΗΠΑ θα εξακολουθήσουν να ηγούνται της παγκόσμιας παραγωγής (20,7 εκατ. τόνοι) με δεύτερη στη σειρά τη Βραζιλία (14,8 εκατ. τόνοι) παρουσιάζοντας μικρή άνοδο (+1,6% και +1,7% αντίστοιχα).

Ακολουθεί η Κίνα (14,3 εκατ. τόνοι) με κάμψη της παραγωγής (-2,7%), ενώ σταθερότητα προβλέπεται στην ΕΕ. Σε κάπως χαμηλότερο επίπεδο αναμένεται να κυμανθεί η παγκόσμια κατανάλωση, ανερχόμενη το 2022 σε 98,1 εκατ. τόνους, μέγεθος οριακά θετικό ως προς το προηγούμενο έτος. Στις ΗΠΑ και τη Βραζιλία η κατανάλωση προβλέπεται να σημειώσει άνοδο, με κάμψη στην Κίνα και μικρή μεταβολή στην ΕΕ (**Πίνακας 1**).

Οι εξαγωγές κρέατος κοτόπουλων θα σημειώσουν άνοδο το 2022, ανερχόμενες σε 13,4 εκατ. τόνους (+2,6%), όπου κυριαρχούν η Βραζιλία και οι ΗΠΑ με βελτίωση των επιδόσεών τους, ενώ στασιμότητα εκτιμάται στην ΕΕ που εξακολουθεί να κατέχει την τρίτη θέση σε παγκόσμιο επίπεδο. Ανοδικά εξόλου προβλέπεται να κινηθούν οι παγκόσμιες εισαγωγές, εκτιμώμενες σε 10,7 εκατ. τόνους (+2,3%), κυρίως λόγω της αισθητής αύξησής τους στη Σαουδική Αραβία και στην ΕΕ.

Σημαντικές οι προκλήσεις στην αγορά κοτόπουλων της ΕΕ

Στην ΕΕ η παραγωγή κρέατος κοτόπουλων, μετά την κάμψη του 2021 (-1,5%) αναμένεται να κυμανθεί στο ίδιο σχεδόν επίπεδο το 2022 (10,9 εκατ. τόνοι) με άνοδο των εισαγωγών σε 635.000 τόνους (+3,3%) και με στασιμότητα στις εξαγωγές, ο όγκος των οποίων εκτιμάται σε 1,8 εκατ. τόνους, μέγεθος παρόμοιο με το προηγούμενο έτος, αλλά αισθητά μειωμένο ως προς το 2020 (2 εκατ. τόνοι). Πέραν αυτών όμοιος, ο τομέας αντιμετωπίζει σημαντικές προκλήσεις.

Η κατανάλωση των προϊόντων περιορίστηκε σημαντικά το 2020, παρουσιάζοντας στασιμότητα στη συνέχεια λόγω των μέτρων της πανδημίας στον κλάδο HORECA (εστίαση, ξενοδοχεία και συναφείς επιχειρήσεις) που, όπως είναι γνωστό, αντιπροσωπεύει το 1/3 της αγοράς. Σημαντικές επίσης παραμένουν οι επιπτώσεις από τη συνεχιζόμενη επιδημία της γρίπης των πτηνών με αυξανόμενο αριθμό κρουσμάτων στις πτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις, ιδιαίτερα αισθητή σε ορισμένα κράτη μέλη (Ιταλία, Ουγγαρία, Πολωνία, Γαλλία, Γερμανία, Ολλανδία), με συνέπεια τη μείωση της παραγωγής και τον περιορισμό των εξαγωγών λόγω των περιοριστικών μέτρων που επιβλήθηκαν από ορισμένες εισαγωγικές χώρες (Νότια Αφρική, Ιαπωνία, Νότια Κορέα, Κίνα). Δυσκολίες, εξόλου, αντιμετωπίζονται στις εξαγωγές της ΕΕ προς το Ην. Βασίλειο, που αποτελεί τον κυριότερο προορισμό, ενώ ζήτημα συνεχίζει να αποτελεί το αυξημένο κόστος των ζωοτροφών.

Να σημειωθεί, πάντως, ότι, σύμφωνα με πρόσφατες εκτιμήσεις (στοιχεία Ευρωπαϊκής Επιτροπής, DG-Agri, Dashboard Poultry Meat, 3/3/2022), οι τιμές στο κρέας κοτόπουλων

Σταθερή παραμένει η παγκόσμια αγορά κρέατος κοτόπουλων

της ΕΕ παραμένουν υψηλές στις αρχές του τρέχοντος έτους (227 ευρώ/100 κιλά την 8η εβδομάδα του 2022) και σημαντικά αυξημένες ως προς τον αντίστοιχο διάστημα του προηγούμενου (+18%), ενώ η ζήτηση των προϊόντων θα παραμείνει ικανοποιητική, ωστόσο από τον περιορισμό της παραγωγής και τη βελτίωση της κατανάλωσης στην εστίαση.

Ελλειμματικό το εμπορικό ισοζύγιο στην Ελλάδα

Η κρεοπαραγωγός πτηνοτροφία αποτελεί δυναμικό τομέα της κτηνοτροφίας της χώρας, με ικανοποιητικό βαθμό οργάνωσης,

αυξημένο επίπεδο καθετοποίησης στις παραγωγικές μονάδες και υψηλό βαθμό συγκέντρωσης, μια και το μεγαλύτερο μέρος της παραγωγής καλύπτεται από ένα μικρό αριθμό επιχειρήσεων.

Η εγχώρια παραγωγή κρέατος κοτόπουλων ανήλθε το 2020 σε 236.520 τόνους, παρουσιάζοντας άνοδο ως προς το προηγούμενο έτος (+3,9%) σε συνέχεια εκείνης του 2018. Ωστόσο, το εμπορικό ισοζύγιο του τομέα παραμένει ελλειμματικό, με τις εισαγωγές, παρά τη σημαντική μείωσή τους το 2020, να εξακολουθούν να υπερσχύουν των εξαγωγών, ενώ οριακά αρνητική ήταν

η μεταβολή στην κατανάλωση που εκτιμάται σε 262.403 τόνους (**Πίνακας 2**).

Οι εισαγωγές κρέατος κοτόπουλων περιορίστηκαν το 2020 σε 61.100 τόνους, αξίας 92 εκατ. ευρώ, μέγεθος σημαντικά μειωμένα σε σχέση με το προηγούμενο έτος ως προς τον όγκο (-16,3%) και την αξία (-26,8%). Μεταξύ των επιμέρους κατηγοριών το μεγαλύτερο μέρος του όγκου καταλαμβάνουν τα εισαγόμενα τεμαχισμένα προϊόντα (νωπά και κατεψυγμένα), ενώ μικρότερα μερίδια αντιστοιχούν στα ολόκληρα κοτόπουλα και στα παρσκευάσματα. Από την άλλη πλευρά, κάμψη σημείωσαν οι εξαγωγές που περιορίστηκαν το 2020 σε 35.200 τόνους (-2%), αξίας 39 εκατ. ευρώ, όπου κυριαρχούν τα τεμαχισμένα και κατεψυγμένα προϊόντα και ακολουθούν με μικρότερα μερίδια τα ολόκληρα νωπά κοτόπουλα και οι άλλες κατηγορίες (**Πίνακας 3**).

Το 2021 σημειώνεται ανάκαμψη στις συναλλαγές. Στο σύνολο των αναφερόμενων κατηγοριών οι εισαγωγές ανήλθαν το 2021 σε 69.200 τόνους αξίας 120 εκατ. ευρώ, μέγεθος σημαντικά αυξημένα σε σχέση με το προηγούμενο έτος ως προς τον όγκο (+13%) και την αξία (+30%). Μεγαλύτερη όμως ήταν η άνοδος των εξαγωγών που ανήλθαν σε 44.400 τόνους (+26%), αξίας

Πίνακας 2: Εγχώρια παραγωγή, εμπόριο και κατανάλωση κρέατος κοτόπουλων (2018-2020, σε τόνους)

	2020	2019	2018	Μεταβολή (%)	
				2020/19	2019/18
Παραγωγή	236.520	227.560	217.410	3,9	4,7
Εισαγωγές	61.093	73.003	73.931	-16,3	-1,3
Εξαγωγές	35.210	35.941	34.783	-2,0	3,3
Κατανάλωση	262.403	264.622	256.558	-0,8	3,1

Πηγές: Eurostat για την παραγωγή και Ευρωπαϊκή Επιτροπή για το εμπόριο (Access2Markets, 17/1/2022)

(1,90 ευρώ/κιλό). Σημειώνεται ότι η μεγάλη απόκλιση στις τιμές της αναφερόμενης κατηγορίας συνδέεται με τις πολύ φθηνές εξαγωγές σε ορισμένες Βαλκανικές χώρες (Βουλγαρία, Αλβανία, Β. Μακεδονία), με μέσες τιμές εξαγωγής που υπολείπονται σημαντικά του μέσου όρου, κυμαινόμενες από 0,44 έως 0,52 ευρώ/κιλό.

Στα ολόκληρα νωπά κοτόπουλα, που αποτελούν από άποψη όγκου το δεύτερο σημαντικότερο εξαγόμενο προϊόν, οι εξαγωγές παρουσίασαν σημαντική άνοδο το 2021, απευθυνόμενες σε ορισμένες γειτονικές χώρες (Βουλγαρία, Ιταλία, Αλβανία) που κάλυψαν σχεδόν το σύνολο του όγκου, με μικρή βελτίωση της μέσης τιμής εξαγωγής (1,30 ευρώ/κιλό). Ωστόσο, στην κατηγορία αυτή η άνοδος των εισαγωγών ήταν ιδιαίτερα σημαντική, προερχόμενες από τρεις κυρίως χώρες (Βουλγαρία, Ιταλία, Ολλανδία) με αυξημένη μέση τιμή εισαγωγής (1,77 ευρώ/κιλό). Σημαντική επίσης θεωρείται η άνοδος των εξαγωγών στα παρασκευάσματα κρέατος κοτόπουλων και παραπροϊόντων σφαγίων, που κατευθύνθηκαν σε τρεις κυρίως χώρες (Ην. Βασίλειο, Γερμανία, Βέλγιο) με σημαντική αύξηση της μέσης τιμής εξαγωγής (4,3 ευρώ/κιλό). Να σημειωθεί ότι στην κατηγορία αυτή η εξαγωγική δραστηριότητα παραμένει ανταγωνιστική, μια και η εγχώρια μέση τιμή εξαγωγής εξακολουθεί να διατηρείται υψηλότερη του ευρωπαϊκού μέσου όρου.

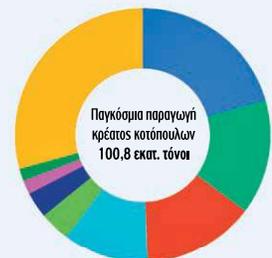
Φαίνεται πάντως αναγκαία η βελτίωση της εξαγωγικής δραστηριότητας σε ορισμένες κατηγορίες κρέατος κοτόπουλων προκειμένου να ενισχυθεί η διείσδυσή τους σε αναπτυγμένες και ανταγωνιστικές αγορές, στόχος που μπορεί να επιτευχθεί με την περαιτέρω αξιοποίηση των συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων προβολής και προώθησης των προϊόντων από τους παραγωγικούς και επαγγελματικούς φορείς του τομέα, περιλαμβανόντας, μεταξύ άλλων, προϊόντα βιολογικής εκτροφής που αποκτούν ολοένα και μεγαλύτερο ενδιαφέρον στην αγορά της ΕΕ.

51,6 εκατ. ευρώ (+32%). Ωστόσο, σε όρους αξίας, το έλλειμμα στο εμπορικό ισοζύγιο του τομέα επιδεινώθηκε (Πίνακας 4).

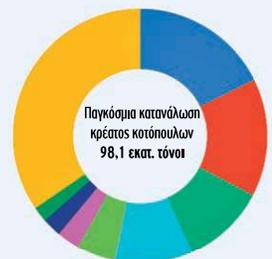
Στα τεμαχισμένα και κατεψυγμένα προϊόντα, που παραδοσιακά καλύπτουν το μεγαλύτερο μέρος των συναλλαγών, οι εξαγωγές παρουσίασαν ιδιαίτερα σημαντική άνοδο το 2021, απευθυνόμενες σε τέσσερις κυρίως χώρες (Βουλγαρία, Κύπρος, Αλβα-

νία και Β. Μακεδονία) που απορρόφησαν το μεγαλύτερο μέρος του όγκου (76%), με βελτίωση της μέσης τιμής εξαγωγής (0,71 ευρώ/κιλό). Σημαντική όμως ήταν η άνοδος των εισαγωγών στην κατηγορία αυτή, προερχόμενες κυρίως από πέντε χώρες (Ολλανδία, Βουλγαρία, Πολωνία, Βέλγιο, Δανία) που κάλυψαν το μεγαλύτερο μέρος του όγκου (77%) με υψηλότερη μέση τιμή

Πίνακας 1: Προβλέψεις παγκόσμιας παραγωγής-κατανάλωσης κρέατος κοτόπουλων 2022

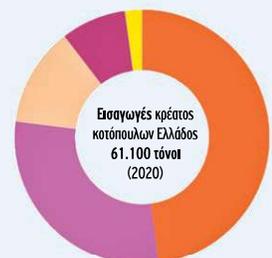

■ ΗΠΑ (20,7) ■ Βραζιλία (14,8) ■ Κίνα (14,3)
■ ΕΕ-27 (10,9) ■ Μεξικό (3,9) ■ Ταϊλάνδη (3,3)
■ Ισπανία (1,8) ■ Ν.Αφρική (1,6) ■ Λοιπές (29,5)

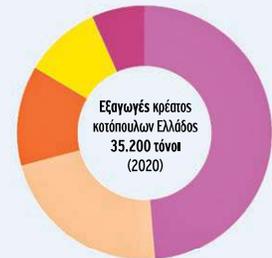

■ ΗΠΑ (17,4) ■ Βραζιλία (10,4) ■ Κίνα (14,6)
■ ΕΕ-27 (9,8) ■ Μεξικό (4,8) ■ Ταϊλάνδη (2,4)
■ Ισπανία (2,8) ■ Ν.Αφρική (1,9) ■ Λοιπές (33,9)

Πίνακας 3: Μερίδα εξωτερικού εμπορίου κρέατος κοτόπουλων Ελλάδος ανά κατηγορία (2020)

■ Ολόκληρα κατεψυγμένα (2,2%) ■ Τεμαχισμένα νωπά (47,9%) ■ Τεμαχισμένα κατεψυγμένα (29,1%)
■ Ολόκληρα νωπά (12,6%) ■ Παρασκευάσματα (8,3%)

■ Ολόκληρα κατεψυγμένα (9,7%) ■ Τεμαχισμένα νωπά (12,7%) ■ Τεμαχισμένα κατεψυγμένα (48,7%)
■ Ολόκληρα νωπά (22,2%) ■ Παρασκευάσματα (6,7%)

Πίνακας 4: Εξωτερικό εμπόριο κρέατος κοτόπουλων Ελλάδος ανά κατηγορία (2020-2021)

	2021		2020		Μεταβολή 2021/20	
	Αξία (1.000 ευρώ)	Όγκος (τόνοι)	Αξία (1.000 ευρώ)	Όγκος (τόνοι)	Αξίας (%)	Όγκου (%)
Εισαγωγές	119.727	69.228	91.989	61.093	30,2	13,3
Τεμαχισμένα, κατεψυγμένα	39.220	20.668	30.024	17.753	30,6	16,4
Τεμαχισμένα, νωπά	35.219	29.926	29.655	29.273	18,8	2,2
Παρασκευάσματα	23.239	6.323	18.070	5.043	28,6	25,4
Ολόκληρα, νωπά	18.915	10.674	11.691	7.700	61,8	38,6
Ολόκληρα, κατεψυγμένα	3.134	1.637	2.549	1.324	23,0	23,6
Εξαγωγές	51.587	44.384	39.168	35.210	31,7	26,1
Τεμαχισμένα, κατεψυγμένα	18.193	25.630	11.171	17.136	62,9	49,6
Ολόκληρα, νωπά	12.607	9.685	9.698	7.830	30,0	23,7
Παρασκευάσματα	12.314	2.870	8.974	2.358	37,2	21,7
Τεμαχισμένα, νωπά	5.842	3.620	5.978	4.457	-2,3	-18,8
Ολόκληρα, κατεψυγμένα	2.631	2.579	3.347	3.429	-21,4	-24,8
Ισοζύγιο	-68.140	-24.844	-52.821	-25.883		

Πηγή: Eurostat, EU-trade, 15/2/22, Κωδικός Στατιστικής Ονοματολογίας HS: 020711-14, 160232